

Mottagare
Socialdepartementet
Regeringskansliet

Remiss. SOU 2024:72 Stärkt medicinsk kompetens i kommunal hälso- och sjukvård

Yttrande

Kapitel 4

Stärkt läkarmedverkan i kommunal vård

Socialnämnden i Region Gotland delar bedömningen att den största potentialen till en bättre och mer välfungerande läkarmedverkan i kommunal hälso- och sjukvård finns i att stärka de befintliga strukturerna för samverkan samt att förslag som förstärker och förbättrar redan befintliga strukturer bör prioriteras framför andra mer ingripande lösningar.

Som utredningen beskriver i sitt betänkande finns speciella förutsättningar på Gotland då Gotland är en kommun med regionalt ansvar. Det innebär att Gotland formellt inte omfattas av kravet på avtal mellan region och kommun om läkarmedverkan. Socialnämnden ser dock även lokalt behov av att förtydliga hur samarbetet ska fungera samt gemensam uppföljning av hur samarbetet fungerar. Det är främst formatet som skiljer. Gotland använder inte formellt avtal som grund utan ett gemensamt ramverk för samarbete och gemensamma riktlinjer.

Socialnämnden vill framhålla vikten av att utgångspunkten vid framtagande av föreskrifter är vad som blir bäst för patienten och ett gemensamt ansvarstagande. Att fokus inte läggs på fördelade ansvar, organisation och vilka åtgärder som bör vidtas vid avtalsbrott.

Stärkt medicinsk kompetens på ledningsnivå

Socialnämnden delar utredningens konstaterande att god medicinsk kompetens utgör ett grundbehov i den praktiska patientnära verksamheten. Förutsättningar för ett aktivt och närvarande ledarskap i den dagliga operativa verksamheten har avgörande betydelse för ledning och utveckling av vård och omsorg av god kvalitet. Socialnämnden anser att förslagen om lagkrav på ledningsansvar för ökad tydlighet bör förtydligas avseende krav på medicinsk kompetens enligt följande:

- en ledningsansvarig *med medicinsk kompetens* för kommunal hälso- och sjukvård i alla kommuner, samt
- en ledningsansvarig *med medicinsk kompetens* för planering, uppföljning och samordning av regionens hälso- och sjukvårdsinsatser i kommunerna

Kapitel 5.

En ordning där kommunerna kan anställa läkare

Som utredningen konstaterar tillhör läkarna på Gotland i formell mening hälso- och sjukvårdsförvaltningen. Detta då regionfullmäktige lokalt fördelat ansvaret i nämndernas reglemente så att hälso- och sjukvårdsnämnden ansvarar för det som motsvarar regional vård och socialnämnden det som motsvarar kommunal vård. Det finns således inget formellt hinder att anställa läkare. Socialnämnden ser dock inte behovet av att använda denna möjlighet och bedömer inte att det skulle underlätta kompetensförsörjningen, i praktiken skulle förvaltningarna konkurrera om samma arbetskraft, vilket inte anses ge en självklar nytta för patienterna.

Kapitel 7.

Nya karriär- och utbildningsmöjligheter i kommunal hälso- och sjukvård

Region Gotland står inför stora bemannings- och kompetensförsörjningsutmaningar framöver. Den demografiska utvecklingen med en ökad andel äldre i behov av kommunal vård och omsorg, stora pensionsavgångar, geografiska läge och tillhörande brist på utbildad personal att rekrytera är bidragande orsaker till det. Samtidigt har patienterna i den kommunala hälso- och sjukvården under senare tid fått mer komplexa vårdbehov än tidigare. Det kräver fler och mer avancerade hälso- och sjukvårdsinsatser och därmed också ett ökat behov av medicinsk kompetens såväl på ledningsnivå som hos alla professioner i den dagliga patientkontakten. Socialnämnden delar utredningens uppfattning att det finns behov av nya karriärvägar och utbildningsmöjligheter för att få befintlig personal att stanna i den kommunala hälso- och sjukvården samt för att öka antalet studenter på relevanta utbildningar och se till att de får erfarenhet av kommunal hälso- och sjukvård under sin utbildning. Socialnämnden ser positivt på förslaget att ersätta särskilda medel till kommuner för vidareutbildning av specialistjuksköterskor i kommunal hälso- och sjukvård. Socialnämnden delar även utredningens bedömning att arbetet med att nå riktvärdet om 1 100 invånare per specialistläkare i allmänmedicin behöver stödjas nationellt. Socialnämnden gör ingen bedömning av formen för detta.

Socialnämnden

Håkan Ericsson
Ordförande socialnämnden

Marica Gardell
Socialdirektör